

ACC. N:R. M. 7617:1-3.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Albin Stenberg*
Härad: *Luggude* Adress: *Höganäs*
Socken: *Höganäs* Berättat av: *Densamme*
Uppteckningsår: *1941.* Född år *1875* i *Höganäs*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*Höganäs yrkesskolas uppkomst och
dess utveckling. s. 1-3.*

Skriv endast på denna sida!

M. 7617 : 7.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

HÖGANÄS YRKESSKOLANS UPPKOMST OCH DESS UTVECKLING.

År 1900 startades tekniska skolan i Höganäs. Då jag efter tre års studier vid Tekniska skolan i Stockholm år 1900 hemkommit, beslutade jag mig att grunda en teknisk aftonskola i Höganäs enligt följande program.

Tekniska Aftonskolans i Höganäs ändamål är, att meddela en allmänfattlig och praktisk undervisning i de läroämnena, som äro nödvändiga för en på insikt grundad utövning av de industriella yrkena, för att därmed främja orens näringar, samt konstflitens utveckling och förkovran så att utövarna därigenom bättre må kunna förstå sitt arbete och höja sitt förstånd och sin smak, samt sålunda bättre kunna fylla sin plats eller gagna sitt yrke.

Skolans läroämnena voro frihandsteckning, (elementarkurser) geometrisk konstruktionsritning, konstindustriell fackteckning, perspektivlära, figur- och landskapsteckning, akvarellmålning, textning samt ornaments- och figurmodellering.

Väl inseende den nytta en sådan skola skulle kunna bli för orten, icke minst inom hantverket, hänvände jag mig till dåvarande direktören vid Högarverken, kapten Nordenfelt, med begäran om lokal för skolan. Denna min begäran blev genast uppfylld genom att tvänne salar i dåvarande Folkets hus i Tivoli blevo upplåtna för ändamålet, dessutom erhöles fri belysning och värme. Ett anslag av 100:- kronor årligen ställdes även till förfogande för inköp undervisningsmaterial etc.

Den 1 okt. 1900 startades alltså skolan med ett antal av 28 elever i skilda yrken. Undervisningen bedrevs mellan kl. 7 och 9 em. söckendagar utlördagar. Varje elev erlade en avgift av två kronor pr. månad. På grund af det stora antalet elever måste dessa uppdelas i grupper och skolan besöktes två kvällar i veckan av vardera gruppen. Extra lokaler måste även förhyras. I början av juni 1901 hade skolan sin första utställning i stora salen i Tivoli av ritningar, målningar samt modelleringsarbeten och såväl pressen som allmänheten uttalade sin stora belåtenhet och intresse för skolan.

Grunden var nu lagd, det gällde därför endast att bygga vidare på den samma.

M. 2617:2.

LUNDS UNIVERSITET
HISTORISKA MUSEERNA

införa dessa ämnen å skolans program, dels ock för att jag fänsåg lämnena vidare obehövlige, beslöt jag fortsätta i samma riktning ännu några år. ta mitt ställningstagande visade sig sedermera vara riktigt. Medborgars måste inställa med sin undervisning redan efter några terminer under det niska aftonskolan däremot kunde fortsätta. Dock hade elevantalet blivit got mindre.

Åren 1902-1903 meddelades undervisning å 26 elever, 1903-1904 å 1904-1905 å 22, 1905-1906 å endast 19 elever. Nu hade tiden säkerlige rit mogen att å skolans program införa förutnämnda ämnen såsom svenska s ket, räkning etc., men jag saknade fortfarande medel därtill och att tän på något anslag av Högans bruksförsamling i den tiden ansåg jag vara lö varför jag börja misströsta om allting. "Men då nöden är störst är hjäl många gånger närmast". Jag erhöil nämligen av Kungl. kommerskollegium n första resestipendium till Tyskland och Frankrike där bl.a. även yrkessk skulle studeras, varför skolan måste nedläggas under vintern 1906. Grur var emellertid lagd och mina tankar om att skolan skulle återuppstå släp jag aldrig.

YRKESSKOLANS FELLEKOMST.

Efter att ha vistats i Tyskland och Frankrike i sex månader återvä jag till Högans. Min första tanke ägnade jag nu åt huru min skola skul kunna återuppstå i en något moderniserad form. Jag kom nu att tänka på näs hantverksmästare-förening skulle vara den, som eventuellt skulle kur hjälpa mig att föra saken framåt och inlämnade därför vid sammanträde de juli 1907 med nämnda förening en utförligare motiverad skrivelse om före en ville behandla frågan om inrättande av en teknisk yrkesskola i Högans

Frågan avgjordes omedelbart och en kommitté tillsattes för sakens liserande fortast möjligt. Sedermera hade kommittéerade sammantråde för uppdraga riktlinjerna för skolan samt utarbeta förslag till stadgar. Me uppsatte därvid som villkor att frivillige bidrag av minst 500 kronor sk vara tecknade med förbindelse under fem år om projektet skulle vinna fre dels skulle hantverksmästareföreningen lämna ett årligt bidrag av 30 krc

M. 7617:3.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

vet till skolan, så var det min skyldighet att tiggas samman ifrågavarande belopp. Detta var dock lättare sagt än gjort. En tiokrona på den tiden ingen liten summa och därjämte förbindelse att under fem år utbetala sammt det var inget vidare nöje att gå omkring med denna lista.

Under en tid av omkring åtta dagar lyckades jag dock hopbringa ifrårande summa jämte förbindelse gällande för fem år framåt, och vid allmänt mantråde med herrnar garantier den 24 sept. 1907 visade det sig att den teosumman uppgick till 575 kronor.

Tack vare kommuner och bolags välvilliga tillmötesgående kunde skolan åter börja sin verksamhet den 28 okt. 1907. Skolan erhöll sitt första stbidrag år 1914.

Hur skolan sedan utvecklats sig är allt för väl känt.

År 1921 ombildades skolan för tredje gången till lärnings- och yrkeskola och bär fortfarande detta namn. Huruvida skolan behöver ytterligare utvidgas får tiden utvisa. Ett är emellertid säkert, att den varit till gagn ortens ungdom samt även för äldre personer, som velat begagna sig av undervisningen vid densamma.

Stögerwäs den 25 januari 1941.
Eskil Stögerwäs